

ønske Enkeltheder mere eller mindre forandrede. Men hvad der for mig er Hovedsagen ved at tilraade ikke at gaae videre med denne Sag, end der nu er steet, er den samme Betragtningssmaaade, som alt er anført af de to første ærede Talere, navnlig af det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Klein), saavel som af den ærede sidste Taler, idet de henlebede Opmærksomheden paa den nye Forbindelse og Sammenhæng mellem denne Sag og en Reform af den civile Retspleie. Den Forbindelse er saa stor og umiskjendelig, at jeg neppe troer, at der behøves mange Ord for at gjøre det tydeligt for ethvert Medlem. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Klein) har i sit udtømmende Foredrag fremstillet dette klart og bestemt. Det maa dog maaskee være mig tilladt at sige endnu et Par Betragtninger til dem, han har gjort gjældende. Jeg skal da først henlede Opmærksomheden paa, i hvilken besynderlig Stilling, hvis nu dette Forslag vedtages og gennemføres, de Underdommere, der paa en gang skulle optræde baade i civile og criminelle Sager, vilde komme, hvorledes de med den ene Fod saa at sige vilde komme til at staae i den gamle sfrifftlige Procedures Grundsaetninger og rette sig efter dem for de civile Sagers Vedkommende og med den anden Fod indensfor den nye mundtlige Rettergang og dens Krav i Henseende til de af dem behandlede criminelle Sager. Er det at kunne handle conformt og overeensstemmende med et af disse Systemer allerede mange Gange vansteligst nok, hvor svært, ja uoverkommeligt vil det da ei blive for paa een Gang at skulle tilfredsstille Fordringer i begge Retninger, — en Opgave, troer jeg, der vil blive uløselig for de Fleste. Der er ligeledes en anden Grund, der for mig har nogen Betydning i denne Retning, og det er Hensynet til, at naar begge Reformen baade i den civile og i den criminelle Retspleie komme for under Et, vil der kunne være Leilighed til at overveie, om ikke ogsaa i visse særegne civile Sager Rævnninger bør indføres. Jeg veed vel, at udenfor Rævningsinstitutionens egentlige Fædreland, Storbritannien og de Lande, der have optaget Rævningsinstitutionen umiddelbart derfra, har man indskrænket sig til

at optage Jury i criminelle Sager alene, — idet man har fulgt det Exempel, der blev givet i Frankrig, hvor man som Følge af Love, Revolutionen gav Anledning til, kun optog den paa det criminelle Omraade, men det er et stort Spørgsmaal, om den Bei er rigtig, og om ikke Rævningsinstitution kun kan blive, hvad der ønskes, at den skal blive, Rjød af Folkets Rjød og Blod af dets Blod, naar dens Anvendelse udbides udover det Maal, hvortil man i Frankrig og Tydskland har begrænset den, og om man derfor ikke hos os, naturligtvis med al hensigtsmæssig Begrændsning, bør staae den nogen Indflydelse paa det civile Omraade. Det ligger ikke for her, og derfor skal jeg ikke forfølge denne Tanke videre, men blot antyde den. Fremdeles er der endnu en Betragtning, som for mig gjør det ønskeligt, at begge disse Reformen baade i den civile og den criminelle Retspleie søges fremmede under Et, og det er Hensynet til Fredsdommerinstitutionen. Ærede Medlemmer ville vide, at da denne Sag forrige Gang var for i denne Sal, var der et Medlem, der nu savnes, der i høi Grad førte Ordet for denne Institution. Det er muligt, at hans Kjærlighed til den var noget overdreven, men det er paa den anden Side utvilsomt, at der ved den og gennem den kan blive Anledning i langt højere Grad end ved nogen anden Institution til Selvregering paa et stort og vigtigt Omraade. — Jeg tør ikke bestemt udtale mig ubetinget til Gunst for Fredsdommerinstitutionen, men, naar den skal gennemføres, saa vilde det ikke nytte at indskrænke den til det criminelle Omraade. Der vil være Forretninger af civilretlig Natur, som da maae henvise til den enkelte Fredsdommer, og denne Overveieelse vil da ogsaa tale for saavidt muligt at behandle begge Reformen under Et. Der er i Forbindelse hermed Spørgsmaal om den hele locale Administration, der have nogen Betydning baade for den civile og den criminelle Retspleie, som da paa rette Maade og fra det rette Synspunkt vilde kunne finde deres Drøstelse. Det er altsaa disse Grunde, foruden dem, der ere anførte af de ærede Medlemmer for Thisted Amts 2den Valgkreds (Klein) og for Sorø Amts 2den Valgkreds